

WYROK
z dnia 15 lipca 2019 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodniczący: Lubomira Matczuk-Mazuś

Protokolant: Mikołaj Kraska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 lipca 2019 r. w Warszawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 28 czerwca 2019 r. przez wykonawcę: **Solartime Sp. z o.o., ul. Gen. L. Okulickiego 17, 35-222 Rzeszów**

w postępowaniu prowadzonym przez zamawiającego: **Gmina Myszyniec, Plac Wolności 60, 07-430 Myszyniec**

przy udziale wykonawcy: **Eco-Team Sp. z o.o. Sp.k., ul. Poselska 30, 42-200 Częstochowa** zgłaszającego przystąpienie do postępowania odwoławczego po stronie zamawiającego

orzeka:

1. oddała odwołanie;

2. kosztami postępowania obciąża wykonawcę: Solartime Sp. z o.o., ul. Gen. L. Okulickiego 17, 35-222 Rzeszów, i:

2.1. zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę **15 000 zł 00 gr (słownie: piętnaście tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez wykonawcę: Solartime Sp. z o.o., ul. Gen. L. Okulickiego 17, 35-222 Rzeszów tytułem wpisu od odwołania,**

2.2. zasądza od wykonawcy: Solartime Sp. z o.o., ul. Gen. L. Okulickiego 17, 35-222 Rzeszów na rzecz zamawiającego: Gmina Myszyniec, Plac Wolności 60, 07-430 Myszyniec kwotę **3 850 zł 00 gr (słownie: trzy tysiące osiemset pięćdziesiąt złotych zero groszy) stanowiącą uzasadnione koszty postępowania odwoławczego obejmujące koszty dojazdu na posiedzenie Izby i wynagrodzenie pełnomocnika.**

Stosownie do art. 198a i 198b ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1986, z późn. zm.) na wyrok – w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia

– przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do **Sądu Okręgowego w Ostrołęce**.

Przewodniczący:

Sygn. akt KIO 1222/19

Uzasadnienie

Zamawiający – Gmina Myszyniec – prowadzi w trybie przetargu nieograniczonego postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Budowa instalacji OZE na terenie gminy Myszyniec – dostawa i montaż instalacji solarnych oraz instalacji fotowoltaicznych w ramach zadania „Wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w ogólnej produkcji energii na terenie gminy Myszyniec” z podziałem na część I i II, numer referencyjny: IN.271.2.2019.IOŚ, na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, zwanej dalej „ustawa Pzp”, „ustawa” lub „Pzp”.

Ogłoszenie o zamówieniu zostało ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej z dnia 01.03.2019 r. nr 2019/S 043-097498.

Wartość zamówienia jest większa niż kwota określona w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp.

Odwołujący – Solartime Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie:

1. Wniósł odwołanie od czynności Zamawiającego z dnia 26 czerwca 2019 r. polegającej na odrzuceniu oferty Odwołującego.
2. Zarzucił Zamawiającemu naruszenie następujących przepisów ustawy Pzp:
 - 1) art. 89 ust. 1 pkt 7a w zw. z art. 85 ust. 2 przez niewłaściwe zastosowanie i odrzucenie oferty Odwołującego, pomimo że w terminie złożył on oświadczenie wyrażające zgodę na przedłużenie terminu związania ofertą oraz wniósł wadium,
 - 2) art. 14 ust. 2 przez niezastosowanie i brak przyjęcia, że termin wyznaczony na niedzielę upływa następnego dnia roboczego.
3. Wniósł o:
 - 1) unieważnienie wadliwej, wskazanej powyżej, czynności Zamawiającego,
 - 2) zobowiązanie Zamawiającego do kontynuowania postępowania i wyboru najkorzystniejszej oferty,
 - 3) zasądzenie kosztów postępowania, według norm przepisanych.

Uzasadnienie

Odwołujący złożył jedną z ofert, wnosząc wadium.

Dowód: SIWZ, Informacja z otwarcia ofert, dowód wniesienia wadium w formie gwarancji ubezpieczeniowej.

Pismem z 12 czerwca 2019 r. Zamawiający zwrócił się do Odwołującego z wnioskiem o wyrażenie zgody na przedłużenie związania ofertą do dnia 31 lipca 2019 r. Zastrzeżono w tym wniosku, że wyrażenie zgody na przedłużenie terminu związania ofertą może nastąpić do dnia 23 czerwca 2019 r. Poza tym Zamawiający zastrzegł, że przedłużenie terminu związania

ofertą dopuszczalne jest tylko z jednoczesnym przedłużeniem okresu ważności wadium, a w przypadku niemożliwości powyższego - z wniesieniem nowego wadium na przedłużony okres związania ofertą.

Odwołujący w dniu 24 czerwca 2019 r. złożył pozytywne oświadczenie w zakresie przedłużenia terminu związania ofertą, jednocześnie przedkładając nowe wadium.

Dowód: pismo Zamawiającego z 12 czerwca 2019 r., pismo Odwołującego z 24 czerwca 2019 r.

Pismem datowanym na 24 czerwca 2019 r. Zamawiający wezwał spółkę Solartime, by uzupełniła zakreślone tam dokumenty w terminie do 26 czerwca 2019 r. Oferent wywiązał się z tego wezwania pismem z dnia 26 czerwca 2019 r.

Następnie pismem datowanym na ten sam dzień tj. 26 czerwca 2019 r. Zamawiający odrzucił ofertę Odwołującego. Uzasadnieniem tego postanowienia wedle Zamawiającego był fakt, że Solartime sp. z o.o. co prawda złożyła oświadczenie w zakresie przedłużenia terminu związania ofertą, jednakże dokonała tego po upływie terminu związania ofertą (tj. dokonała tego w dniu 24 czerwca 2019 r.), co nie jest zgodne z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych i tym samym obliguje Zamawiającego do odrzucenia oferty.

Dowód: postanowienie o odrzuceniu oferty z 26 czerwca 2019 r.

Z powyższym stanowiskiem i czynnościami Zamawiającego Odwołujący nie zgodził się z przyczyn podanych poniżej.

Po pierwsze, Odwołujący wskazał na bardzo istotny, w jego ocenie, fakt w sprawie, że końcowa data wyznaczona przez Zamawiającego przypadła na 23 czerwca 2019 r. Data ta przypadła w niedzielę. Zgodnie z art. 14 ust. 2 ustawy Pzp – *Jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, termin upływa dnia następnego po dniu lub dniach wolnych od pracy.*

Odwołujący podkreślił, że zgodnie z ogólnie obowiązującymi przepisami Kodeksu cywilnego w zakresie biegu terminów (art. 115), *Jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, termin upływa następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą.*

Taki sposób liczenia terminów jest ogólnie przyjętą zasadą, znajdującą swoje odzwierciedlenie zarówno w przepisach Kodeksu cywilnego jak i ustawy Pzp.

Z tego względu, że w sprawie brak przepisów odrębnych, termin który przypadł na niedzielę (czyli 23 czerwca 2019 r. jako końcowy termin związania ofertą), przechodzi na kolejny dzień roboczy, czyli na poniedziałek, 24 czerwca 2019 r. W tym terminie (24 czerwca) Solartime sp. z o.o. złożyła stosowną zgodę na przedłużenie związania ofertą i wniosła nowe wadium. Brak zatem jakichkolwiek naruszeń ustawy Prawo zamówień publicznych, o jakich mowa w stanowisku Zamawiającego. Zamawiający jedynie lakonicznie stwierdził, że

postępowanie Odwołującego jest niezgodne z normami Prawa zamówień publicznych. Odwołujący podkreślił, że czynności spółki Solartime mieszczą się w granicach prawa, ponieważ spółka złożyła wszystkie wymagane dokumenty i oświadczenia w terminie.

Odwołujący zwrócił uwagę na prawidłową wykładnię przepisu, wiążącego przesunięcie terminu z instytucją *czynności podejmowanych przez zamawiającego i wykonawców w postępowaniu o udzielenie zamówienia*. Pojęcie terminu do wykonania czynności występuje wówczas, gdy zamawiający wyznaczy oferentom termin do aktywnego działania. Takim działaniem może być np. złożenie dokumentów, uzupełnienie wadium itp. Takie, słuszne, zapatrywanie wskazuje wyraźnie, że spółka Solartime była zobligowana do podjęcia czynnej aktywności do końca terminu, który przypadał w niedzielę. Z tego więc względu - na mocy ustawy Pzp - koniec tego terminu przesunął się na kolejny, najbliższy dzień roboczy.

Na marginesie Odwołujący wskazał, że orzecznictwo KIO sugerujące, że takiego terminu (przypadającego w dzień wolny) nie wydłuża się, dotyczy jedynie kwestii biernych postaw stron postępowania. Idąc dalej, gdyby Zamawiający określił jedynie termin związania ofertą na sobotę lub niedzielę bez dodatkowych wezwań do działania, to termin ten skończył się w te właśnie dni (sobotę lub niedzielę). Z tego względu, że Zamawiający wyraźnie zakreślił odwołującemu termin do podjęcia czynnego działania w sprawie (złożenie oświadczenia woli oraz przedłużenie lub wniesienie wadium), tego typu rozważania nie mają znaczenia w niniejszej sprawie. Jednak Odwołujący miał obowiązek czynnego działania poprzez dokonanie dwóch czynności więc rozważanie w tym względzie są zbędne. Przedstawiona interpretacja jest zgodna z powołanym orzecznictwem KIO.

Analiza orzeczeń KIO wskazuje na to, że art. 14 ustawy Pzp, *ma zastosowanie do terminów, które określają ramy czasowe wykonania jakiejś czynności* (tak: uchwała KIO z 23 czerwca 2017 r., sygn. akt KIO/KU 23/17). Powołane orzecznictwo KIO podkreśla, że jeżeli zamawiający zakreślił termin jako zbiór jednostek czasowych, to tym bardziej uzasadnione jest stosowanie norm z art. 14 ust. 2 ustawy Pzp. Odwołujący podkreślił równocześnie, że w niniejszej sprawie termin związania ofertą był określony właśnie jako taki zbiór jednostek czasowych, czyli jako 60 dni.

Ponadto Odwołujący wypełnił w całości normy prawne i wymagania Zamawiającego. Spółka Solartime dokonała stosownej czynności wraz z wniesieniem wadium. Jak podkreśla się w orzecznictwie KIO, tylko dokonanie jednej z tych czynności (albo samo złożenie oświadczenia albo samo złożenie wadium) obligowałoby Zamawiającego do odrzucenia oferty (tak: wyrok KIO z 12 czerwca 2018 r., sygn. akt KIO 1034/18). Także i z tego powodu niezasadne jest odrzucenie oferty w niniejszej sprawie.

O słuszności stanowiska Odwołującego świadczą także zasady zwyczajowego

prowadzenia działalności gospodarczej. O ile niekiedy przyjmuje się, że SIWZ czy inne ogłoszenia przez zamawiających może być automatycznie publikowane np. na stronach internetowych w dni wolne od pracy, to nie sposób przyjąć stanowiska Gminy Myszyniec w niniejszej sprawie. Praktyka działalności gospodarczej wskazuje bowiem, że wszelkie prywatne podmioty gospodarcze są czynne zawodowo w dni powszednie, a więc wyznaczenie im sztywnego terminu końcowego przypadającego na niedzielę musi obliżować do respektowania art. 14 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych. Takie jest *ratio legis* tego przepisu.

W świetle powyższych wskazań Odwołujący uznał za niespójne działanie Zamawiającego, który jeszcze przed odrzuceniem oferty wzywał Solartime sp. z o.o. do złożenia dodatkowych dokumentów tak, jakby sam przyznawał, że Odwołujący spełnił wszystkie wymogi prawem przepisane. To pierwsze stanowisko było słuszne. Solartime sp. z o.o. uzupełniła wszelkie brakujące informacje i dokumenty. Z niewiadomych względów Zamawiający podjął decyzję o odrzuceniu oferty mimo, że powołany przepis art. 14 ust. 2 Pzp jest w swoim brzmieniu jednoznaczny i nie nasuwa żadnych wątpliwości interpretacyjnych.

Jeżeli zamiarem Zamawiającego było wcześniejsze przedłożenie dokumentów to należało albo wyznaczyć termin na dzień np. 21 czerwca albo wyznaczając na 23 czerwca 2019 r. uszanować obowiązujące i przywołane w niniejszym odwołaniu przepisy mówiące, że termin przypadający na niedzielę lub sobotę upływa w najbliższym dniu roboczym (*dnia następnego po dniu lub dniach wolnych od pracy*).

Biorąc pod uwagę orzecznictwo organów właściwych w sprawach zamówień publicznych i brzmienie powszechnie obowiązujących przepisów Odwołujący stwierdził, że spółka Solartime dokonując czynności w sprawie w dniu 24 czerwca 2019 r. dochowała prawem przepisanych terminów. Z tego względu odwołanie jest uzasadnione i konieczne.

Zamawiający w odpowiedzi na odwołanie wniósł o oddalenie odwołania w całości. W uzasadnieniu pisma z dnia 11 lipca 2019 r. wskazał m.in., co następuje.

Otwarcie ofert odbyło się 25 kwietnia 2019 r. Ośmiu wykonawców złożyło oferty, w tym Odwołujący na część I zamówienia.

W dniu 12 czerwca 2019 r. Zamawiający zwrócił się do wykonawców, na podstawie art. 85 ust. 2 ustawy Pzp, w zakresie każdej części o przedłużenie terminu związania ofertą wraz z przedłużeniem ważności wadium do dnia 31 lipca 2019 r. Wskazał w piśmie, że termin związania ofertą kończy się 23 czerwca 2019 r. i do tego dnia możliwe będzie przedłużenie terminu związania ofertą. W wyniku wezwania, Odwołujący złożył w dniu 24 czerwca 2019 r. oświadczenie o przedłużeniu terminu związania ofertą. W dniu 26 czerwca 2019 r. Zamawiający odrzucił ofertę Odwołującego na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 7a ustawy Pzp ze względu na brak wyrażenia zgody na przedłużenie terminu związania ofertą, gdyż

oświadczenie w tym zakresie zostało złożone po upływie pierwotnego terminu związania ofertą.

Zamawiający podtrzymał w piśmie zasadność odrzucenia oferty Solartime Sp. z o.o. i wniósł o oddalenie odwołania. Zarzut, że Zamawiający naruszył art. 89 ust. 1 pkt 7a w związku z art. 85 ust. 2 ustawy Pzp przez niewłaściwe zastosowanie i odrzucenie oferty Odwołującego, pomimo że w terminie złożył on oświadczenie wyrażające zgodę na przedłużenie terminu związania ofertą i wniósł wadium oraz zarzut naruszenia art. 14 ust. 2 ustawy Pzp przez jego niezastosowanie i brak przyjęcia, że termin wyznaczony w niedzielę upływa następnego dnia roboczego, Zamawiający uznał za pozbawiony podstaw.

Ustosunkowując się do powyższego zarzutu Zamawiający podkreślił, że Odwołujący nie złożył oświadczenia w wymaganym terminie. Odwołujący miał na złożenie oświadczenia czas od dnia wezwania przez Zamawiającego (12 czerwca 2019 r.) do dnia upływu terminu związania ofertą tj. do dnia 23 czerwca 2019 r. Nie ma tu znaczenia dla sprawy fakt, że 23 czerwca 2019 r. przypadał w niedzielę, na co wskazał Odwołujący. Termin związania ofertą nie jest terminem do wykonania jakiegokolwiek czynności, jeżeli wykonawca nie wyrazi zgody na przedłużenie terminu przed jego upływem, termin ten po prostu się kończy, co obliguje Zamawiającego do odrzucenia oferty na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 7a w zw. z art. 85 ust. 2 ustawy Pzp.

Powyższe stanowisko prezentowane jest w orzecznictwie Krajowej Izby Odwoławczej – m.in. w wyrokach z dnia 28 grudnia 2016 r., sygn. akt KIO 2370/16 oraz z dnia 22 sierpnia 2016 r., sygn. akt KIO 1415/16 i KIO 1428/16 oraz Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 30 stycznia 2007 r., sygn. akt XIX Ga 3/07.

Zamawiający traktuje brak zgody w terminie związania ofertą jako brak zgody na przedłużenie terminu związania ofertą i uznaje za spełnioną przesłankę z art. 89 ust. 1 pkt 7a ustawy Pzp.

Wbrew twierdzeniom Odwołującego, Zamawiający nie wyznaczył terminu dla dokonania czynności (czynnego działania w sprawie) lecz wskazał upływ terminu związania ofertą, by wykonawcy złożyli oświadczenia przed jego upływem.

Wezwanie z dnia 24 czerwca 2019 r. do złożenia dokumentów zostało dokonane błędnie.

Wskazał, że przywołana w uzasadnieniu odwołania uchwała z dnia 23 czerwca 2017 r., sygn. akt KIO/KU 23/17 dotyczy udostępniania na stronie zamawiającego specyfikacji istotnych warunków zamówienia, do którego ma zastosowanie art. 14 ust. 2 ustawy Pzp. W przywołanym wyroku z dnia 12 czerwca 2018 r., sygn. akt KIO 1034/18 wskazano, że czynność przedłużenia ważności wadium nie zastępuje przedłużenia terminu związania ofertą, a złożenie samego oświadczenia o przedłużeniu terminu związania ofertą bez jednoczesnego przedłużenia ważności wadium, jest także nieskuteczne i zobowiązuje zamawiającego do

odrzućenia oferty na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 7a ustawy Pzp.

W okolicznościach niniejszej sprawy w terminie związania ofertą nie złożono oświadczenia o wyrażeniu zgody na przedłużenie terminu związania ofertą, zatem zgodnie z przywołanym wyżej wyrokiem, niespełnienie w terminie nawet jednego z wymagań już stanowi bezwzględną przesłankę odrzućenia oferty, co też Zamawiający uczynił.

Wobec powyższego należy uznać, że żądania Odwołującego zgłoszone w odwołaniu nie zasługują na uwzględnienie.

Wykonawca Eco-Team Sp. z o.o. Sp.k. z siedzibą w Częstochowie zgłaszający przystąpienie do postępowania odwoławczego po stronie Zamawiającego dodatkowo w piśmie procesowym z dnia 12 lipca 2019 r., wniósł o oddalenie odwołania w całości.

W uzasadnieniu wskazał, jak niżej.

Odwołujący nie zaprzecza okolicznościom, że do dnia upływu terminu związania ofertą tj. do dnia 23.06.2019 r., pomimo wezwania Zamawiającego, nie przedłużył terminu związania ofertą i nie wniósł wadium, dokonując tych czynności już po terminie związania ofertą, w dniu następnym.

Odwołujący w formularzu oferty złożył oświadczenie w brzmieniu: uważam(y) się związanych niniejszą ofertą przez okres 60 dni od upływu terminu składania ofert - co powoduje zakończenie 60-cio dniowego terminu z końcem dnia 23.06.2019 r.

Zamawiający pismem z dnia 12.06.2019 r. zwrócił się o przedłużenie terminu związania ofertą do dnia 31.07.2019 r. i przekazanie pisma zawierającego zgodę na przedłużenie terminu związania ofertą do dnia 23.06.2019 r., tj. do dnia upływu terminu związania ofertą.

Wykonawca nie złożył stosownego oświadczenia przed upływem terminu związania ofertą, co należy uznać za nie wyrażenie zgody na przedłużenie terminu związania ofertą w rozumieniu art. 89 ust. 1 pkt 7a ustawy Pzp.

Orzecznictwo zarówno Sądów Okręgowych jak i Krajowej Izby Odwoławczej sprowadzają się do twierdzenia, że w toku postępowania nie może dojść do przerwania terminu związania ofertą, bez względu na to czy Zamawiający wezwał wykonawcę, czy też wykonawca z własnej inicjatywy termin związania ofertą przedłuży.

Orzecznictwo w tej kwestii jest jednolite. W sytuacji, gdy oferta odwołującego nie została wybrana w tym postępowaniu, nie będzie mogła zostać wybrana jako najkorzystniejsza z uwagi na upływ terminu związania ofertą.

Dla przykładu Przystępujący przytoczył wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 18 lutego 2015 r. (sygn. akt. KIO 217/15): „*W zakresie terminu związania ofertą i skutków związanych z jego upływem, Izba stoi na stanowisku, że wybór oferty najkorzystniejszej winien być dokonany wyłącznie w okresie związania ofertą przez danego wykonawcę. Stan związania ofertą to element konstytutywny oferty. Stanowisko to znajduje odzwierciedlenie w*

orzecznictwie Krajowej Izby Odwoławczej oraz sądów powszechnych. Wskazać tu należy w szczególności na wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie sygn. akt VI Ga 240/10 z dnia 21 grudnia 2010 r., gdzie sąd wskazał, że nie może budzić wątpliwości, wobec literalnego brzmienia art. 85 ust. 2 ustawy pzp, iż to wykonawca, chcąc uczestniczyć w dalszym ciągu w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego poza terminem określonym jako termin związania ofertą, winien złożyć w związku z tym jednoznaczne i niebudzące wątpliwości oświadczenie.

W podobnym sposób wypowiedział się Sąd Okręgowy w Łodzi w wyroku z dnia 21 września 2012 r., sygn. akt XIII Ga 379/12 wskazując, wykonawca chcąc być nadal uczestnikiem postępowania winien przedłużyć termin związania ofertą. Zaniechanie tej czynności rodzi bowiem skutek w postaci upływu terminu związania ofertą. Sąd Okręgowy w Tarnowie w wyroku z dnia 13 lutego 2013 r. sygn. akt I Ca 495/13 podkreślił, że w ramach procedury przetargowej pozostaje nadal aktualne, że istnienie stanu związania ofertą jest immanentnym elementem konstrukcyjnym oferty, a skutki wygaśnięcia związania ofertą należy definiować i rozpoznawać w oparciu o normy Kodeksu cywilnego.”

W innym orzeczeniu Izba wskazuje: „Wybór oferty najkorzystniejszej nastąpić musi w dacie związania ofertą. Upływ terminu związania ofertą powoduje jego wygaśnięcie, wobec czego nie sposób w takiej sytuacji mówić w ogóle o ofercie, jako wiążącym oferenta oświadczeniu woli (...). Ustawodawca nadał okoliczności związania ofertą znaczenie prawne, skoro wprowadził regulacje dotyczące terminu związania ofertą, możliwości jego przedłużania, czy sposobu liczenia biegu terminu (art. 85 p.z.p.). W tym aspekcie związanie oferty należy postrzegać, jako element konstrukcyjny oferty. Nie jest zatem możliwy wybór oferty najkorzystniejszej, której termin związania upłynął.” (wyrok KIO z dnia 27 lipca 2015 r., KIO 1470/15).

Wbrew temu co twierdzi Odwołujący, zgodnie z jednolitym poglądem wyrażanym w doktrynie oraz w orzecznictwie Krajowej Izby Odwoławczej i sądów okręgowych, do obliczenia terminu związania ofertą nie mają zastosowania przepisy K.c., a przy obliczaniu terminu związania ofertą uwzględnia się dzień składania ofert. Tak więc skoro termin składania ofert przypadał na dzień 25.04.2019 r. to 60-dniowy termin związania ofertą upłynął w dniu 23.06.2019 r. Brak wyrażenia przez wykonawcę zgody na przedłużenie terminu związania ofertą w czasie jego trwania tj. dostarczenie oświadczenia i wadium zachowując ciągłość terminu związania ofertą, uznać należy za nie wyrażenie zgody. Przedłużeniu może ulec tylko okres, który jeszcze trwa, zaś w przypadku upływu terminu może być mowa o jego przywróceniu lub reaktywacji, których ustawa Pzp dla terminu związania ofertą nie przewiduje. Oświadczenie o przedłużeniu terminu związania ofertą, czy to samodzielnie przez wykonawcę, czy na wniosek zamawiającego, możliwe jest tylko w okresie obowiązywania tego związania. Pogląd taki został wyrażony przez Sąd Okręgowy w Gliwicach w wyroku z dnia 3 czerwca

2016 r. (sygn. akt X Ga 40/16/za) jak też przez Sąd Okręgowy w Warszawie w wyroku z dnia 19 czerwca 2015 r. (sygn. akt XXIII Ga 729/15).

W przywołanym wyżej wyroku S.O. w Gliwicach wskazał, że jak wynika z artykułu 85 ustęp 2 Pzp wykonawca samodzielnie lub na wniosek zamawiającego może przedłużyć termin związania oferty. (...) Przechodząc dalej do rozważenia okoliczności istotnych dla rozpoznania skargi należy wskazać, że w niniejszej sprawie najbardziej problematyczne były 2 zagadnienia. Pierwsze dotyczące wykładni przepisów Pzp w zakresie możliwości przedłużenia terminu związania ofertą po jego upływie i drugi dotyczący możliwości zastosowania artykułu 115 Kodeksu cywilnego do upływu terminu związania ofertą. Jeżeli chodzi o pierwszy ze wskazanych problemów, to sąd podziela tutaj pogląd wyrażony przez KIO w zaskarżonym wyroku, że po upływie terminu związania ofertą nie jest możliwe przedłużenie tego terminu. W ocenie Sądu Okręgowego za oczywiste należy uznać, że z samej istoty pojęcia przedłużenie wynika, że termin przedłużany nie może upłynąć w chwili jego przedłużenia. Przedłużyć można bowiem jedynie okres, który jeszcze trwa, który jeszcze nie upłynął. W przypadku zaś upływu terminu mowa byłaby raczej o jego przywróceniu lub reaktywacji. I tak wskazuje się, że przedłużenie terminu związania ofertą, czy to samodzielnie, czy na wniosek zamawiającego możliwe jest tylko w okresie obowiązywania tego związania. Po upływie przedłużenia terminu związania ofertą należy zawsze uznać za nieskuteczne. Podobne stanowisko zajmowała również w przeszłości wielokrotnie KIO. I tak wskazać tutaj należy na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z 28 października 2010 r. KIO 2276/10, w którym wyrażono stanowisko, że okres związania ofertą musi pozostać ciągły i nieprzerwany. Nie jest natomiast dopuszczalne przerwanie okresu związania ofertą i po przerwie jego ponowne ustanowienie. Dalej wskazać można na wyrok KIO z dnia 27 lipca 2015 r. KIO 1470/15, gdzie wyrażono pogląd, że wybór oferty najkorzystniejszej musi, nastąpić w dacie związania ofertą. Upływ terminu związania ofertą powoduje jej wygaśnięcie, wobec czego nie sposób w takiej sytuacji mówić w ogóle o ofercie, jako wiążącym oferenta oświadczeniu woli o gotowości do zawarcia umowy na określonych w ofercie warunkach. Należy mieć na względzie także ten skutek, że dopuszczenie do oceny ofert wykonawców, którzy nie są już nimi związani, jak i tych, którzy są nimi związani nie tylko sankcjonowałoby ich nierówne traktowanie, ale również doprowadziłoby w efekcie do nieuzasadnionego uprzywilejowania wykonawcy, którego ofertę pomimo wygaśnięcia terminu związania odebrano. Taki wykonawca mógłby bez ujemnych konsekwencji odmówić zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego w przeciwieństwie do wykonawcy, którego ofertę wybrano przed upływem tego terminu. Kolejny wyrok KIO, dotyczący tej kwestii, to wyrok z dnia 29 czerwca 2015 roku, KIO 1281/15 i KIO 1282/15 i tutaj KIO wyraziła stanowisko, że przepisy nie przewidują możliwości przywrócenia terminu związania ofertą. Oświadczenie o przedłużeniu terminu związania ofertą musi wpłynąć do zamawiającego przed upływem tego terminu. Złożenie oświadczenia w tym

zakresie w terminie późniejszym, to jest po upływie terminu związania ofertą, należy ocenić jako złożenie nowej oferty. W wyroku z dnia 31 marca 2015 roku, KIO 520/15 czytamy: przedłużenie terminu oznacza konieczność zachowania jego ciągłości, a zatem konieczność przedłużenia tego terminu jeszcze przed upływem terminu związania ofertą.

W przypadku, gdy nie zostanie zachowana ciągłość związania ofertą, czyli jeżeli pierwotny termin związania ofertą upłynie, a dopiero później wykonawca wyrazi wolę jego przedłużenia, to nie można już mówić o skutecznym przedłużeniu terminu związania ofertą.

Biorąc pod uwagę te wszystkie głosy doktryny i orzecznictwa, Sąd stanął na stanowisku, że przedłużenie terminu związania ofertą musi nastąpić, wpłynąć do zamawiającego przed upływem tego terminu. (...)

Sąd w Gliwicach rozpatrywał identyczny stan faktyczny jeśli chodzi o dni upływu terminu związania ofertą, w uzasadnieniu wydanego wyroku czytamy: Przechodząc dalej i odnosząc się do kolejnego zarzutu skarżącego należy wskazać, że zgodnie z artykułem 111 paragraf 1 Kodeksu cywilnego termin oznaczony w dniach kończy się z upływem ostatniego dnia. Dlatego jeżeli termin związania ofertą upływał w dniu 13 grudnia 2015 roku (niedziela – przyp. autorki), to z upływem tego dnia się skończył i wykonawca nie był już związany swoją ofertą. Tym samym oświadczenie złożone w dniu 14 grudnia 2015 roku było złożone po upływie terminu i nie mogło odnieść skutku przedłużenia terminu związania ofertą, który już wcześniej uległ zakończeniu, upłynął.

Podsumowując rozważanie Sąd Okręgowy uznał, że:

1. Po pierwsze, nie jest możliwe przedłużenie terminu związania ofertą po jego upływie.
2. Po drugie, samo przedłużenie tego terminu winno być dokonane w sposób wyraźny w formie pisemnej nie może być domniemane z innych czynności czy zdarzeń.
3. Po trzecie, termin związania skarżącego ofertą w niniejszej sprawie upłynął przed dniem złożenia oświadczenie o jego przedłużeniu.
4. Po czwarte, w konsekwencji oświadczenie z dnia 14 grudnia 2015 roku nie mogło odnieść skutku przedłużenia terminu związania ofertą.
5. Odnosząc się do możliwości zastosowania artykułu 115 Kc do przedłużenia terminu związania ofertą, Sąd Okręgowy w pełni podziela pogląd o braku możliwości zastosowania przepisu artykułu 115 Kc do upływu terminu związania ofertą. Przede wszystkim wskazać trzeba, że artykuł 115 Kodeksu cywilnego stanowi, iż jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień uznany za ustawowo wolny od pracy, termin upływa dnia następnego. Jak więc wprost wynika z tego przepisu dotyczy on jedynie terminu do wykonania czynności. Jest przy tym oczywiste, że chodzi tutaj o każdą czynność czy to materialno-prawną czy procesową, czy nawet czynność faktyczną, co jednak najistotniejsze dla zastosowania tego przepisu konieczne jest to, aby mowa była o terminie do wykonania czynności a nie sytuacji czasowego orzeczenia stosunków prawnych. Wyraźnie bowiem w

przepisie mowa o terminie do wykonania czynności. Szukając analogii celem wyjaśnienia tego problemu wskazać należy na przykład na to, że przyjmuje się w doktrynie, że jeżeli strony wiąże umowa najmu zawarta na czas określony stosunek ten wygaśnie z upływem ostatniego dnia ustalonego terminu także wtedy, gdy będzie to dzień uznany za ustawowo wolny od pracy. Znaleźć można również głos orzecznictwa, które w analogicznych sytuacjach przyjmuje brak możliwości zastosowania artykułu 115 i tak na przykład odnośnie terminu, na jaki udzielono gwarancji bankowej podnosi się, że wskazany w treści gwarancji termin jest terminem, z upływem którego zobowiązanie pozwanego banku wygasa, a nie terminem wykonania czynności przez beneficjenta. Przepis artykułu 115 Kc nie ma zastosowania do takiej gwarancji - wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 22 kwietnia 2009 roku, VI ACa 1369/08 i podobnie wypowiedziała się KIO w zakresie, w przedmiocie gwarancji w wyroku o sygn. akt KIO 2932/13 z dnia 9 stycznia 2014 roku. (...) Zatem sąd za wyrokami stwierdził, że przepis artykułu 115 Kodeksu cywilnego ma zastosowanie w sytuacji, w której na dzień wolny od pracy przypada koniec terminu do wykonania jakiejś czynności, jeżeli koniec terminu nie wiąże się z obowiązkiem dokonania określonej czynności to przepis artykułu 115 nie ma zastosowania. Upływ terminu związania ofertą nie wiąże się z obowiązkiem dokonania jakiegokolwiek czynności, zatem nie ma powodów, aby przedłużać go do dnia następnego, jeżeli upływa w dzień ustawowo wolny od pracy.

Taka wykładnia wskazanych przepisów pozwala zachować zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców, inna wykładnia prowadziłyby bowiem do sytuacji, gdy oczywiste zaniedbanie czy wręcz zaniechanie jednego z wykonawców byłoby ignorowane, a te ignorowanie miałyby miejsce z oczywistym pokrzywdzeniem pozostałych wykonawców. Zatem dopuszczenie do oceny ofert wykonawców, którzy nie są już nimi związani, jak i tych, którzy są nimi związani, nie tylko sankcjonowałoby ich nie równe traktowanie, ale również prowadziłyby w efekcie do nieuzasadnionego uprzywilejowania wykonawców mimo wygaśnięcia terminu związania ofertą.

Reasumując, w przekonaniu Przystępującego, należy zgodzić się z wyrokiem Izby z dnia 11.04.2019 r. sygn. akt 540/19, w którym Izba stwierdziła: „Izba ustaliła, że termin związania ofertą rozpoczął bieg w dniu 18 grudnia 2018 r. - zgodnie z jednolitym poglądem wyrażanym w doktrynie oraz w orzecznictwie Krajowej Izby Odwoławczej i sądów okręgowych, do obliczenia terminu związania ofertą nie mają zastosowania przepisy K.c., a przy obliczaniu terminu związania ofertą uwzględnia się dzień składania ofert. Wobec zawieszenia biegu terminu związania ofertą na okres od dnia 8 lutego 2019 r. do dnia 20 lutego 2019 r. w związku z postępowaniem odwoławczym przed Krajową Izbą Odwoławczą (sygn. akt KIO 231/19), 60-dniowy termin związania ofertą upłynął w dniu 28 lutego 2019 r. Izba ustaliła, że w dniu 15 lutego 2019 r., a zatem w okresie ważności wadium i terminu związania ofertą, Zamawiający

zwrócił się do wykonawcy Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych PORTO Sp. z o.o. o przedłużenie terminu związania ofertą z jednoczesnym przedłużeniem wadium. Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych PORTO Sp. z o.o. wyraziło zgodę na przedłużenie terminu związania ofertą z jednoczesnym przedłużeniem wadium w dniu 5 marca 2019 r., a zatem po upływie terminu związania ofertą. Brak wyrażenia przez wykonawcę zgody na przedłużenie terminu związania ofertą w czasie jego trwania uznać należy za nie wyrażenie zgody, o którym mowa w art. 85 ust. 2 ustawy Pzp. Izba podziela stanowisko, że przedłużeniu może ulec tylko okres, który jeszcze trwa, zaś w przypadku upływu terminu może być mowa o jego przywróceniu lub reaktywacji, których ustawa Pzp dla terminu związania ofertą nie przewiduje. Oświadczenie o przedłużeniu terminu związania ofertą, czy to samodzielnie przez wykonawcę, czy na wniosek zamawiającego, możliwe jest tylko w okresie obowiązywania tego związania.”

Krajowa Izba Odwoławcza ustaliła i zważyła, co następuje.

Na posiedzeniu z udziałem stron i wykonawcy Eco-Team Sp. z o.o. Sp.k. z siedzibą w Częstochowie zgłaszającego przystąpienie do postępowania odwoławczego po stronie Zamawiającego, Izba uznała, że wobec skutecznego przystąpienia do postępowania odwoławczego, wykonawca ten stał się uczestnikiem postępowania odwoławczego, zwanym dalej też „Przystępującym”.

Nie wystąpiły przesłanki odrzucenia odwołania, zatem odwołanie zostało rozpoznane na rozprawie w granicach zawartych w nim zarzutów.

Izba uznała, że Odwołujący spełnia przesłanki wymaganego interesu w uzyskaniu zamówienia i występuje potencjalna możliwość poniesienia szkody w wyniku nieuzyskania zamówienia na skutek naruszenia przez Zamawiającego przepisów ustawy, zatem Odwołujący jest legitymowany czynnie do wniesienia odwołania, zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy Pzp.

Stan faktyczny w sprawie nie jest sporny.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 9 ustawy Pzp Zamawiający określił w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (SIWZ – rozdział VIII pkt 1) termin związania ofertą – 60 dni.

Bieg terminu związania ofertą rozpoczął się wraz z upływem terminu składania ofert, a więc począwszy od dnia w którym upłynął termin składania ofert – 25 kwietnia 2019 r. (art. 85 ust. 5 ustawy Pzp).

Upływ terminu nastąpił z dniem 23 czerwca 2019 r.

Zgodnie z art. 85 ust. 2 ustawy Pzp – wykonawca samodzielnie lub na wniosek

zamawiającego może przedłużyć termin związania ofertą, z tym że zamawiający może tylko raz, co najmniej na 3 dni przed upływem terminu związania ofertą, zwrócić się do wykonawców o wyrażenie zgody na przedłużenie tego terminu o oznaczony okres, nie dłuższy jednak niż 60 dni.

Zamawiający zwrócił się do wykonawców pismem z dnia 12 czerwca 2019 r. o wyrażenie zgody na przedłużenie terminu związania ofertą, wskazując:

„Wniosek o przedłużenie terminu związania ofertą

W związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego (...) zwraca się z wnioskiem o wyrażenie zgody na przedłużenie terminu związania ofertą do dnia 31 lipca 2019 roku.

Wyrażenie zgody na przedłużenie terminu związania ofertą może nastąpić do upływu terminu związania ofertą tj. do dnia 23 czerwca 2019 roku.

Przedłużenie terminu związania ofertą jest dopuszczalne tylko z jednoczesnym przedłużeniem okresu ważności wadium albo, jeżeli nie jest to możliwe, z wniesieniem nowego wadium na przedłużony okres związania ofertą.

W przypadku odmowy wyrażenia zgody na przedłużenie terminu związania ofertą zostaną Państwo wykluczeni z niniejszego postępowania.”

Odwołujący przesłał Zamawiającemu w dniu 24 czerwca 2019 r. o godz. 15:46 dokument elektroniczny o nazwie: „Decyzja, Wniosek o przedłużenie terminu związania ofertą”, wskazując treść: „Firma Solartime sp. z o.o. wyrażą zgodę na przedłużenie terminu związania ofertą do dnia 31 lipca 2019 roku. W załączeniu potwierdzenie przelewu na kwotę 100 000,00 zł.”

Zamawiający odrzucił ofertę Odwołującego na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 7a ustawy Pzp, wskazując w piśmie z dnia 26 czerwca 2019 r. jak niżej:

„W związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego (...) Zamawiający informuje, iż postanowił w toku postępowania odrzucić oferty następujących Wykonawców: 1. w zakresie części I zamówienia: (...) b) SOLARTIME Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie przy ul. Okulickiego 17 (...) na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 7a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (...), gdyż ww. Wykonawcy nie wyrazili zgody na przedłużenie terminu związania ofertą zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych. Wykonawca SOLARTIME Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie przy ul. Okulickiego 17 w zakresie części I zamówienia złożył oświadczenie w zakresie przedłużenia terminu związania ofertą, jednakże po upływie terminu związania ofertą (w dniu 24.06.2019 r.), co nie jest zgodne z zapisami ustawy Pzp i obliuguje Zamawiającego do odrzucenia oferty. (...)

Poniżej Zamawiający przedstawia uzasadnienie faktyczne i prawne ww. czynności.

Zamawiający w dniu 12.06.2019 r., działając zgodnie z art. 85 ust. 2 ustawy Pzp zwrócił się o przedłużenie terminu związania ofertą do dnia 31.07.2019 r. i przekazanie pisma zawierającego zgodę na przedłużenie terminu związania ofertą do dnia 23.06.2019 r., tj. do dnia upływu terminu związania ofertą. (...)

Natomiast Wykonawcy: (...) SOLARTIME Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie przy ul. Okulickiego 17 (złożenie oświadczenia po upływie terminu związania ofertą) do dnia upływu terminu związania ofertą nie wyrazili zgody na przedłużenie terminu związania ofertą.

Mając na uwadze powyższe, oferty firm w zakresie części I zamówienia, tj.: (...) SOLARTIME Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie przy ul. Okulickiego 17, (...) podlegają odrzuceniu zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 7a ustawy Prawo zamówień publicznych, tj. oferta podlega odrzuceniu, gdy wykonawca nie wyraził zgody, o której mowa w art. 85 ust. 2, na przedłużenie terminu związania ofertą.”

Odwołanie wobec czynności odrzucenia oferty stanowiło przedmiot rozpoznania w dniu 12 lipca 2019 r.

Na rozprawie strony podtrzymały swoje stanowiska przedstawione w składanych pismach, wnosząc: Odwołujący o uwzględnienie odwołania z dalszymi żądaniami przedstawionymi w odwołaniu; Zamawiający i Przystępujący – o oddalenie odwołania w całości.

Uzasadnienie prawne stanowisk sprowadzało się do tego, że nie kwestionując upływu terminu związania ofertą z dniem 23 czerwca 2019 r. (niedziela), przedłużenia terminu związania ofertą na wniosek Zamawiającego mógł wykonawca dokonać:

- według Odwołującego – w dniu 24 czerwca 2019 r. (poniedziałek, skoro koniec terminu przypadał w niedzielę) w związku z przepisem art. 14 ust. 2 ustawy Pzp, stanowiącego: *Jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, termin upływa dnia następnego po dniu lub dniach wolnych od pracy* – oraz wobec faktu, że z treści informacji Zamawiającego zamieszczonej we wniosku z dnia 12 czerwca 2019 r. o wyrażenie zgody na przedłużenie terminu związania ofertą brzmiącej (drugi akapit): „Wyrażenie zgody na przedłużenie terminu związania ofertą może nastąpić do upływu terminu związania ofertą tj. do dnia 23 czerwca 2019 roku.”, wynika wyznaczenie przez Zamawiającego czynności do wykonania przez Odwołującego zgodnie z zasadami wynikającymi z Kodeksu cywilnego, w tym przypadku wskazanymi w art. 14 ust. 2 ustawy Pzp;

- według Zamawiającego i Przystępującego – informacja: „Wyrażenie zgody na przedłużenie terminu związania ofertą może nastąpić do upływu terminu związania ofertą tj. do dnia 23 czerwca 2019 roku.” – to wyłącznie wskazanie końcowego dnia terminu związania ofertą, a wyrażenie zgody na przedłużenie terminu związania ofertą na wniosek Zamawiającego z dnia 12 czerwca 2019 r. powinno mieć miejsce w okresie od daty otrzymania wniosku przez

Odwołującego do dnia upływu terminu związania ofertą (23 czerwca 2019 r.). Istotą przedłużenia terminu związania ofertą jest ciągłość związania. Jakakolwiek przerwa w terminie związania ofertą powoduje wygaśnięcie oferty. Zamawiający zostaje pozbawiony możliwości żądania od wykonawcy przystąpienia do zawarcia umowy.

Izba uznała za właściwe stanowiska Zamawiającego i Przystępującego, mające uzasadnienie w treści art. 85 ust. 2 w zw. z ust. 5 ustawy Pzp, stanowiącego uregulowanie szczególne w stosunku do ogólnej zasady wynikającej z art. 14 ust. 2 ustawy Pzp. Odwołujący nie przedstawił zgody na przedłużenie terminu związania ofertą w czasie trwania związania, którego termin upłynął z dniem 23 czerwca 2019 r.

Interpretację wskazanego przepisu potwierdza doktryna i orzecznictwo, licznie cytowane w stanowiskach stron i uczestnika postępowania odwoławczego, przedstawionych w pierwszej części uzasadnienia wyroku.

Izba wskazuje jedno z ostatnio wydanych orzeczeń w tym zakresie – w wyroku z 11 kwietnia 2019 r., sygn. akt KIO 540/19 zasadnie podsumowano wnioski wynikające z orzecznictwa w zakresie przedłużenia terminu związania ofertą, następująco:

„Brak wyrażenia przez wykonawcę zgody na przedłużenie terminu związania ofertą w czasie jego trwania uznać należy za nie wyrażenie zgody, o którym mowa w art. 85 ust. 2 ustawy Pzp. Izba podziela stanowisko, że przedłużeniu może ulec tylko okres, który jeszcze trwa, zaś w przypadku upływu terminu może być mowa o jego przywróceniu lub reaktywacji, których ustawa Pzp dla terminu związania ofertą nie przewiduje. Oświadczenie o przedłużeniu terminu związania ofertą, czy to samodzielnie przez wykonawcę, czy na wniosek zamawiającego, możliwe jest tylko w okresie obowiązywania tego związania. Pogląd taki został wyrażony przez Sąd Okręgowy w Gliwicach w wyroku z dnia 3 czerwca 2016 r. (sygn. akt X Ga 40/16/za), jak też przez Sąd Okręgowy w Warszawie w wyroku z dnia 19 czerwca 2015 r., (sygn. akt XXIII Ga 729/15). Należy ponadto mieć na uwadze, że Zamawiający zwracając się do (...) o przedłużenie przedmiotowego terminu już w dniu 15 lutego 2019 r. dał wykonawcy wystarczający czas na dokonanie tej czynności. Zaniechanie przedłużenia terminu związania ofertą w czasie jego trwania stanowi zaniechanie (...) i musi skutkować odrzuceniem oferty na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 7a ustawy Pzp.”

Kontakt telefoniczny Odwołującego z Zamawiającym, wynikający z oświadczenia pani M. G. z dnia 11 lipca 2019 r. złożonego do akt sprawy, zgodnie z końcowym stanowiskiem Odwołującego, miał wyłącznie charakter informacyjny, nie stanowił dowodu w rozstrzygnięciu odwołania.

Również bez wpływu na rozstrzygnięcie pozostaje wezwanie Odwołującego przez Zamawiającego w dniu 24 czerwca 2019 r. do uzupełnienia dokumentu. Była to czynność w

okolicznościach sprawy zbędna lecz dokonana przed ustaleniem podstaw odrzucenia oferty.

Reasumując, nie wystąpiło w sprawie naruszenie przez Zamawiającego przepisów prawnych wskazanych w odwołaniu (art. 89 ust. 1 pkt 7a w zw. z art. 85 ust. 2 oraz art. 14 ust. 2 ustawy Pzp).

Izba oddaliła odwołanie na podstawie art. 192 ust. 1 ustawy Pzp.

O kosztach postępowania odwoławczego Izba orzekła na podstawie art. 192 ust. 9 i 10 ustawy Pzp stosownie do jego wyniku, z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania oraz rodzajów kosztów w postępowaniu odwoławczym i sposobu ich rozliczania (Dz. U. z 2018 r. poz. 972). Izba zaliczyła do kosztów wpis uiszczony przez Odwołującego w kwocie 15 000 zł zgodnie z § 3 pkt 1 lit. a rozporządzenia oraz zasądziła od Odwołującego na rzecz Zamawiającego kwotę 3 850 zł stanowiącą uzasadnione koszty postępowania odwoławczego obejmujące koszty dojazdu na posiedzenie Izby 250 zł i wynagrodzenie pełnomocnika 3 600, na podstawie rachunku przedłożonego do akt sprawy, zgodnie z § 3 pkt 2 rozporządzenia.

Przewodniczący: